

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 20-05-2020 r.

Adam Bodnar

VII.564.64.2020.MAW

**Pan
Witold Kołodziejski
Przewodniczący Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji**

ePUAP

Szanowny Panie Przewodniczący,

na podstawie doniesień medialnych¹ Rzecznik powziął informację o anulowaniu głosowania przeprowadzonego w ramach audycji Lista Przebojów Trójki w dniu 15 maja 2020 r., w którym głosami słuchaczy pierwsze miejsce zajął utwór „Twój ból jest lepszy niż mój” Kazika Staszewskiego. Piosenka ta jest artystycznym komentarzem związanym z obchodami rocznicy katastrofy smoleńskiej i możliwością wejścia polityków na zamknięte cmentarze. Zestawienie zostało następnego dnia usunięte ze strony internetowej Radia. Sytuacja ta budzi głębokie zaniepokojenie w związku z potencjalną manipulacją wynikami głosowania przez Redakcję i próbą ich cenzury. "Twój ból jest lepszy niż mój" to nie pierwsza debiutująca na Liście piosenka, która zajęła czołowe miejsce w zestawieniu, wcześniej jednak nie było to powodem do unieważniania głosowań i nie wskazywano, że prowadzi to do naruszenia regulaminu.

Na stronie internetowej radia w piątek 15 maja 2020 roku o godzinie 21.57 pojawiła się informacja, że piosenka zadebiutowała na pierwszym miejscu. Obecnie jednak niedostępny jest link kierujący do wskazanej informacji, niedostępny był również serwis listy przebojów. Zniknięcie informacji z serwisu zostało odebrane przez słuchaczy i internautów

¹ Zob. inter alia, Marek Niedźwiecki po 35 latach pracy odchodzi z Trójki, stację krytykują muzycy (wirtualnemedial.pl, 18.05.2020 r.), <https://www.wirtualnemedial.pl/artykul/marek-niedzwiecki-odchodzi-z-trojka-polskie-radio-bo-kazik-twoj-bol-jest-lepszy-niz-moj-usuniety-z-listy-przebojow> [dostęp: 19.05.2020r.].

jako przejaw cenzury Listy Przebojów. Działania takie potwierdzają również informacje zebrane przez dziennikarzy w tej sprawie poprzez rozmowy z anonimowymi pracownikami Radia.

Dyrekcja Radia wydała oświadczenia w tej sprawie. Jak wynika z wyjaśnień przedstawionych przez Dyrekcję Trójki i Dyrekcję Polskiego Radia podczas elektronicznego głosowania nad Listą Przebojów w dniu 15 maja 2020 r. został złamany regulamin i do głosowania wprowadzono piosenkę spoza listy. Ponadto wskazano, że dokonano manipulacji przy liczeniu głosów oddawanych na poszczególne piosenki, co zafałszowało wynik końcowy. W efekcie Redakcja podjęła decyzję o unieważnieniu tego głosowania. Wskazana decyzja Redakcji została przyjęta bardzo krytycznie przez słuchaczy. W jej efekcie dziennikarze prowadzący Listę zdecydowali się rozwiązać współpracę z Radiową Trójką, w tym Redaktor Marek Niedźwiedzki. W ciągu ostatnich miesięcy ponad dwudziestu dziennikarzy, nie zgadzając się z decyzjami podejmowanymi przez władze Radia, zdecydowało się opuścić stację, są to: Agnieszka Obszańska, Bartosz Gil, Marek Niedźwiecki, Michał Nogaś, Robert Kantereit, Magda Jethon, Artur Andrus, Jerzy Sosnowski, Agnieszka Szydłowska, Wojciech Mann, Anna Gacek, Gaba Kulka, Jan Młynarski, Jan Chojnacki, Paweł Drozd, Agata Kasprolewicz, Hirek Wrona, Jacek Hawryluk, Dariusz Rosiak, Marcin Kydryński, Wojciech Mazolewski. Działania radiowej Trójki spotkały się także z protestem ze strony artystów i wytwórni, którzy zdecydowali się rozwiązać współpracę z Radiem. Sytuacja ta wpłynie zatem znacząco na jakość treści emitowanych przez nadawcę publicznego.

Art. 54 ust. 2 Konstytucji RP wprowadza zakaz cenzury prewencyjnej środków społecznego przekazu. Opisana sprawa budzi także wątpliwości w związku z konstytucyjnym obowiązkiem władz publicznych stworzenia warunków upowszechniania i równego dostępu do dóbr kultury (art. 6 Konstytucji RP), wolnością twórczości artystycznej (art. 73 Konstytucji RP), czy prawem obywateli do pozyskiwania informacji w związku z realizacją wolności słowa (art. 54 Konstytucji RP). Rzecznik Praw Obywatelskich pragnie przypomnieć, że ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2019 r., poz. 361 ze zm., dalej jako: u.r.t.) powierza radiofonii i telewizji istotne społecznie zadania, związane z dostarczaniem informacji, udostępnianiem dóbr kultury i sztuki oraz upowszechnianiem edukacji obywatelskiej (art. 1 u.r.t.). Szczególną rolę odgrywają tu

publiczna radiofonia i telewizja, która realizuje misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu (art. 21 ust. 1 u.r.t.). Ustawa o radiofonii i telewizji wprowadza również istotne wymogi dotyczące charakteru programów i innych usług jednostek publicznej radiofonii i telewizji (art. 21 ust. 2 u.r.t.).

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 12 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627), Rzecznik Praw Obywatelskich zwraca się o przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, zgodnie z jej konstytucyjnymi i ustawowymi obowiązkami. Proszę uprzejmie o poinformowanie RPO o wynikach podjętych działań.

Z wyrazami szacunku

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/